

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dünya genelinde stratejik ürün olarak kabul edilen fındığın küresel ölçekte üretiminin yaklaşık %70'i Türkiye'de gerçekleştirilmektedir. Ülkemizin en önemli tarımsal ihracat kalemlerinin başında gelen fındık, ülkemize sağladığı katma değer ile çiftçilerimiz başta olmak üzere bütün yurttaşlarımız için hayati önem taşıyan bir üründür. Türkiye'de 2018 yılında başlayan ve 5 yıldır etkisi ağırlaşan ekonomik kriz her sektörde olduğu gibi fındık üreticisini de zorlamakta ancak üreticilerimizin ihtiyaçlarını karşılayacak önlemler alınmamakta, gerekli destekler sağlanmamaktadır. 2009 yılından beri üreticilere sağlanan alan bazlı desteklerde 9 yıldır artış yapılmamış, Tarımsal Desteklere ise enflasyon rakamlarının çok altında gülünç sayılabilecek artışlar uygulanmıştır.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın verilerine göre Ordu, Giresun, Samsun, Trabzon, Artvin, Tokat, Rize, Sinop ve Gümüşhane'yi kapsayan Doğu Karadeniz Bölgesi'nde geçen yıl 510 bin 579 ton olan kabuklu fındık üretiminin bu yıl 466 bin 687 ton olacağı tahmin edilmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun(TÜİK) 1. tahminine göre Türkiye'nin 2023 yılı kabuklu fındık üretiminin bir önceki yıla göre yüzde 4.6 düşüşle 730 bin ton olarak gerçekleşeceği öngörülmektedir. Üretim ve verimlilikte yaşanan gerileme ihracat rakamlarına da yansımaktadır. 2021 yılında 344 bin 377 ton fındık ihracatı karşılığında 2 milyar 260 milyon dolar değerinde gelir elde eden Türkiye 2022 yılında 312 bin 564 ton fındık ihracatına karşılık 1 milyar 748 bin dolar gelir etmiş, gelir düşüşü 512 milyon dolara ulaşmıştır. Ülkemizin gelir kaybı güncel kur rakamlarına göre 15 milyar TL gibi devasa boyutlardadır.

Fındık sektöründe meydana gelen kayıplar yüksek enflasyon ve döviz kuru dalgalanmaları sebebiyle yükselen girdi fiyatlarının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Üreticimizin söz konusu olumsuzluklardan asgari düzeyde etkilenmesini sağlamak ve ülkemize giren katma değeri korumak birincil görevlerimizdendir. Üreticilerimize verilen destekler ise Türkiye'nin ekonomik gerçekliklerinden çok uzak bir anlayış ile şekillendirilmektedir. 2009 yılından beri üreticilerimize verilen alan bazlı desteklerde 2014 yılından beri hiç artırım yapılmamıştır. 9 yıldır fındık için dekar başına 170 TL ödeme yapılmaktadır. Tarımsal destekler kapsamında çiftçimize 2022 yılında dekar başına 62 TL mazot ve 21 TL gübre olmak üzere toplam 83 TL ödenmekteyken 2023 yılında dekar başına 86 TL mazot ve 21 TL gübre olmak üzere toplamda 107 TL ödenecektir.

Türkiye'de mazot fiyatı son 1 yıl içerisinde yaklaşık yüzde 75, gübre fiyatları yüzde 11 oranında artış gösterirken tarımsal destekler kapsamındaki mazot ödemelerine yaklaşık yüzde 40 zam yapılmış, gübre ödemelerinde ise hiç artışa gidilmemiştir. 2014 yılından beri sabit olan alan bazlı destekler üreticilerimizi isyan ettirmektedir. Aradan geçen 9 yılda mazota yaklaşık yüzde 1000, gübreye ise yüzde 1500 zam gelmesine karşın alan bazlı desteklerde hiç artış olmamıştır. Türkiye genelinde olduğu üzere Ordu ve Doğu Karadeniz'de ekili alan miktarı ve ürün verimliliği gün geçtikçe düşmekte, çiftçimiz tarımdan çekilmektedir. Ülke gerçeklerini göz önünde bulundurarak çiftçimizin sorunlarının çözülmesi gerekmekte, Türkiye'de gıda arzının sektöre uğramasının engellenmesi hayati önem taşımaktadır.

Fındık üretiminin bütün maliyet kalemlerinin reel ekonomik değerlerinin tespit edilmesi, fındık üretimi için verilen tarımsal ve alan bazlı desteklerin söz konusu ekonomik gerçekliklere uygun olarak yükseltilmesi, fındıkta verimi ve karlılığı düşüren etkenlerin araştırılması yoluyla stratejik ürün fındığın ülkemizde yarattığı katma değer artırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Ömer Fethi Gzner
Miyde

Kadim Durmaz
Tokat Mr.

Seyit Torun
Ordu Milletvekili

Ali Atılgöz
Antalya Mr.

28.06.2008
Veli Ağbaba
Malatya Mr.

Atıf Korka
Kocaeli

İlham Özer Ayar
Tekirdağ Mr.

Nurhayat Altın Kaysıoğlu
Bursa

Ali Gökçek
İstanbul Mr.

Akın Genç
KAYSERİ.

Serhan SARI
Sakarya Mr.

Ahmet ONİT
Kırıkkale Mr.

Musta
HAKIMO ÖZEL
Kocaeli

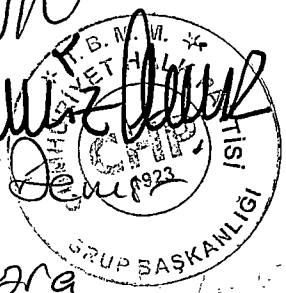
Ali

Ediz İN
Denizli

Nurhan Tan
İstanbul

Nail Ciler
Kocaeli

Ankara

236 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Ömer DİĞAN	MUĞLA	
Talat DİNÇER	Mersin	
Cumhur HAN	MUĞLA	
Aslı GENÇ	Kayseri	
Uğur Bayraktutan	Artvin	
Elvan Işık GERMİŞ	Giresun	
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

